

DÉLVIDEK

Z O M B O R, II. ÉVFOLYAM, 40. SZ.
Csihás Benő u. 3. 1942. FEBRUÁR 19.

FOSSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. t. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY ISTVÁNT közfelkiáltással választotta meg kormányzóhelyettesé az országgyűlés A kormányzóhelyettes a Kormányzó Ur jelenlétében letette az esküt, a választást azonnal törvénybe iktatta az országgyűlés — Az ország népe lelkes örömmel fogadta az országgyűlés döntését

Lélekben, oszthatatlan belső egységet alkotva jelen volt minden magyar azon a történelmi jelentőségű országgyűlésen, amely csütörtökön délelőtt az ország háza kupolacsarnokában ült össze, hogy megválassza Magyarország kormányzóhelyettesét. Legfelsőbb családi ügyét intézte ezen az országgyűlésen a nemzet, helyettes, segítő társat állított Kormányzó Urunk mellé, hogy könnyítsen azon a súlyon, amelyet a legmagasabb méltóság Magyarország Legelső Emberének vállára nehezedik.

Az országgyűlés közfelkiáltással, egyhangú lelkesedéssel vitéz nagybányai Horthy István államtitkárt, Kormányzó Urunk fiát választotta meg kormányzóhelyettesnek.

A kormányzóhelyettes megválasztására napok óta folytak az előkészületek. Az ország háza kupolacsarnokát átrendezték, hogy befogadhassa a nagyfontosságú közjogi aktusra összegyűlő törvényhozókat. Tekintettel a háborus helyzetre mellőzték a fényes külsőségeket, a szembeszökő pompát s a kupolacsarnokot csak biborszínű szőnyegekkel és drapériákkal díszítették. A törvényhozók sem díszmagyarban, hanem kismagyarban jelentek meg.

A kormányzóhelyettes választó országgyűlést gróf Széchenyi Bertalan felsőházi elnök nyitotta meg délelőtt 11 órakor. Üdvözölte a megjelent törvényhozókat és bejelentette, hogy a napirend egyetlen tárgya a kormányzóhelyettes megválasztása. Megállapította, hogy a felsőházi tagok közül 203 a képviselőházi tagok közül pedig 280 jelent meg és így az országgyűlés határozatképes. Miután a kormányzó ur nem kívánt élni ajánlási jogával az országgyűlésen résztvevő törvényhozók minden befolyásmentes elhatározásukkal vitéz nagybányai Horthy Istvánt ajánlották. Az országgyűlés közfelkiáltással általános lelkesedéssel választotta meg Horthy Istvánt.

Az elnök bejelentette, hogy a választás érvényességéhez a

Kormányzó Ur megerősítése

szükséges. Bárdossy miniszterelnök azonnal a várba hajtatott és kihallgatáson jelent meg a Kormányzó Urnál. A miniszterelnök a Főméltóság Ur legfelsőbb üzenetével tért vissza, amelyet átadott az országgyűlés el-

nökének. Az üzenetben, amelyet felolvastak az országgyűlés előtt, a Kormányzó Ur hozzájárul Horthy István megválasztásához és Isten áldását kéri az országgyűlés munkájára a haza javára és dicsőségére.

Miután az országgyűlés az üzenetet tudomásul vette, küldöttséget küldtek a megválasztott kormányzóhelyetteshez, hogy tolmácsolja az országgyűlés határozatát. A küldöttség tagjai báró Perényi Zsigmond és Szabó János felsőházi tagok valamint vitéz Ivády Béla és Csihmadis András képviselők voltak.

Vitéz nagybányai Horthy István, aki a küldöttség tagjaival bevonult az ülésterembe kitörő lelkesedéssel ünnepelte az országgyűlést. A kormányzóhelyettes repülőszízi egyenruhájában jelent meg és viselte valamennyi kitüntetését. Méltóságteljesen helyezkedett el a számára fenntartott helyen. Rövidesen megérkezett a Kormányzó Ur is, akit szünni nem akaró éljenzéssel, bensőséges ünnepléssel fogadott az országgyűlés. A kormányzóhelyettes főhajtsal üdvözölte Apját.

Az ülés második részén Tasnády Nagy András házelnök elnökölt. Melleg szeretettel és mély hódolattal üd-

vözölte a Kormányzó Urat és a Kormányzóhelyetteset és vitéz Horthy István magasraemelt jobbal elmondta

az eskü

szövegét. Eskütétel után a Kormányzó Ur melegen kezelt szorított a Kormányzóhelyettesrel.

Tasnády Nagy András elnök bejelentette, hogy az eskütétel megtörtént és Isten áldását kérte a kormányzóhelyettes munkájára.

Ezután Bárdossy miniszterelnök benyújtotta a kormányzóhelyettes megválasztásának törvénybelkiáltásáról szóló törvényjavaslatát, amelyet az országgyűlés általánosságban és részleteiben közfelkiáltással elfogadott. A kormányzó ur aláírásával és kihirdetési záradékkal látta el a törvényt, amely meg fog lenni az Országos Törvénygyűlésben.

Ezzel a történelmi jelentőségű országgyűlés véget ért. A kormányzó ur és a kormányzóhelyettes Bárdossy miniszterelnök, a két ház elnökei és háznagyai kíséretében a törvényhozók hosszas ünneplés közben hagyta el az ország háza kupolacsarnokát és a várba hajtatott.

Magyarország nagyméltóságú kormányzóhelyettese

Vitéz nagybányai Horthy István 1904-ben született Pólában, református vallású, nős. Középispolai tanulmányainak elvégzése után a budapesti József műegyetem hallgatója lett és itt gépészmérnöki oklevelet szerzett.

Már műegyetemi hallgató korában kezdett el a repüléssel foglalkozni. Miután 1918. augusztusától az összeomlásig a fiumei haditengerészeti akadémia növendéke volt, tehát katonai kiképzésben már részesült, 1926-ban önként jelentkezett katonai szolgálatra és júniustól szeptemberig, majd 1927. júniustól szeptemberig szolgálatot teljesített a magyar légierőknél. Ez idő alatt megszerezte a különböző repülő fokozatokat és mint pilóta egyik vadászszázadhoz nyert beosztást. 1929-ben nyerte el a repülőhadnagyi rendfokozatot. Évenként bevonult ezután is a légierőkhöz gyakorlatra s vadászszázadához vonult be 1938. szeptemberében, majd 1939 tavaszán és őszén

is. 1939. január óta tartalékos repülőhadnagyt.

Műegyetemi tanulmányainak befejezése után hosszabb külföldi utat tett. Tanulmányutjáról visszatérve, 1930. november havában a m. kir. állami vas-, acél- és gépgyárak szolgálatába lépett szerződéses főmérnöki minőségben. 1933-ban műszaki tanácsossá, 1935-ben helyettes igazgatóvá lépett elő és még ez évben megbízást kapott vezérigazgató-helyettesi teendőik ellátására is. 1935. november havában miniszteri tanácsosi címmel ruháztatott fel. 1937. július havában igazgatóvá nevezték ki, 1939. október havában pedig a vezérigazgatói teendők ellátásával bízták meg.

1940. június hó 1-ével a m. kir. államvasutak igazgatóságának elnöke lett, 1941. július hó 4-én kelt legfelsőbb elhatározással pedig államtitkári címmel ruházták fel.

Mezőgazdasági

iskolaépítő program bontakozik ki abból a jelentésből, amelyet most tett közzé a földművelésügyi kormányzat. A jelentés szerint az iparügyi miniszter a háborus anyaggyártás nehézségei ellenére is biztosította az építkezés kellékeinek előteremtését, s így rövidesen számos tanintézet állítható majd a magyar mezőgazdasági továbbképzés szolgálatába.

Zomborban középiskola gazdasági iskolát állítanak fel, Temerinben már működik a téli gazdasági iskola. Így iskolát kapnak majd a mezőgazdasági szempontból fontosabb helyek. Az új gazdasági tanintézmények egytől egyig újabb szilárd bástyái lesznek annak a jelképes erőnek és erősségnek, amit a magyar gazdaságtársadalom és a falusi magyar földművelő nép termelő munkája jelent az ország gazdasági rendjének megteremtésében és fenntartásában.

A magyar föld eddig is megteremté szorgalmas földművelő népe minden napi munkájával nemcsak a magyarság kenyerét, hanem felesleget is termelt a nyugati népek számára. Abban az új európai rendben azonban, amely a győztes háború nyomán kell, hogy évszázadokra zavartalan és nyugodt életet teremtsen Európában, megköveteli, hogy a termelés régi rendje is hozzájáruljon az új európai igényekhez. Ezekben az igényekhez. Ezekben az igényekhez. Ezekben a legmagasabb fokon álló termelési rendszereket ismertetik majd meg a most létesülő és már működő gazdasági iskolákban. Az iskolák hatása alatt nem csak a magyar gazdák jóléte és boldogulása fog kedvezőbben alakulni, hanem az ő munkájukon keresztül az egész nemzetgazdasági élet vesz majd erősebb lendületet és így erősödik meg az egész magyar nemzet.

ARENA MOZI

Péntek—vasárnap

Régi keringő

Zenés víziáték, sok vidámsággal és romantikával.

Főszerepben:

SZORÉNYI ÉVA, SZILASSY LÁSZLÓ, PÁGER ANTAL

Pótműsor: Magyar és olasz híradó.

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. vasár- és ünnepnap 3.30, 6.15 és 9 órakor.

1940. november 13. óta Jász—Nagykun—Szolnok vármegye beválasztása alapján a Felsőház tagja.

Vitéz Horthy István mint a m. kir. államvasutak igazgatóságának elnöke aránylag rövid működési ideje alatt számtalanszor tanujelét adta annak, hogy a közlekedés problémáinak egyik legalaposabb ismerője s szolgálatát kiváló hozzáértéssel, nagy körültekintéssel és páratlan lelkiismeretességgel látta el, úgyhogy nagyrészt az ő kiváló munkásságának volt köszönhető, hogy az államvasutak a mai rendkívüli viszonyok mellett a közlekedés terén ráháruló feladatokat eleget tudtak tenni.

Vitéz Horthy István élénk tevékenységet fejtett ki az egyesületi és sportéletben is, elnöke a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alapnak, a Magyar Póló Clubnak és a Diákkaptár-szövet-

Horthy István a katona

Horthy István eredetileg a m. kir. 1. Jász—kun huszárezredhez jelentkezett önként katonai szolgálatra és műgyetemi tanulmányai közben, 1926. augusztus 12-én vonult be az ezredhez.

Miután azonban már egész fiatalon rendkívül élénken érdeklődött a repülés iránt, — a motorkezelést már régen jól ismerte, hiszen kitűnő motorkerékpár versenyző volt, — s ezért alighogy bevonult katonának, azonnal jelentkezett pilótakiképzésre. Jelentkezését elfogadták s a repülőgépezetési iskolába vezényelték. A pilóta kiképzésén gyorsan haladt előre és kiváló műrepülő érzékről tett tanúságot.

A tartalékos tisztii vizsga elméleti részét kitűnő minősítéssel tette le 1926. október 18-án és ennek alapján karpaszományos címzetes tizedessé lépett elő.

Fegyvergyakorlatokra önként jelentkezése folytán a következő években is többször bevonult, így 1927 augusztusában és 1928 májusában is.

Már az első fegyvergyakorlat alatt letette a III. fokú pilóta vizsgát és 1927 szeptemberben repülőgépezetővé nevezték ki, s elnyerte a koronával díszített sást, a repülő-jelvényt.

Második fegyvergyakorlatának sikeres elvégzése után 1929. október 1-ével kinevezték emléklapos repülő hadnaggyá.

1932. évben saját költségén a vizirepülőgépezetési tanfolyamot is elvégezte és megszerezte a vizirepülőgépezetési képesítést.

További fegyvergyakorlati során, amelyekre 1935-ben, 1936-ban és 1937-ben vanult be, a katonai gépek vezetésében nyert kiképzést és ezalatt az idő alatt végezte el a lőiskolát is.

Horthy István kiváló mechanikai és repülő érzéke folytán a repülőgépezetési iskolát igen gyorsan végezte el; hajlamai és rátermettsége alapján a kiképzés után a vadászpilótákhoz nyert beosztást.

A vadászpilótáknál először mint beosztott pilóta, később mint rajparancsnok, minden alkalmat megráradott, hogy a korszerű gépek vezetésében teljesen tökéletesítse magát.

Igen vállalkozó szellemű vadászpilóta.

Kitűnő, fegyelmezett katona, ügyes és bátor repülő, nagy szaktudással és alapos szakértelemmel bír.

A Felvidék visszacsatolása alkalmával rendkívüli fegyvergyakorlatra önként jelentkezett és a m. kir. 1. honvéd vadász repülő ezred II. osztályánál teljesített, mint beosztott pilóta szolgálatot 1938. szeptembertől decemberig.

Emléklapos-repülő-főhadnaggyá évfolyam-

ségnek, társelnöke a Magyar Cserkész Szövetségnek és alelnöke a Magyar Touring Clubnak.

A közélet terén kifejtett értékes és eredményes munkásságáért megkapta a Magyar Érdemrend Középkeresztjét a csillaggal. Tulajdonosa ezenkívül számos magas külföldi kitüntetésnek is.

Vitéz Horthy István 1940. április 27-én vette felségül Edelsheim-Gyulai Ilona Mária grófnőt, Edelsheim-Gyulai Lipót gróf földbirtokos leányát.

Vitéz Horthy Istvánné igen élénk tevékenységet fejt ki a magyar szociális és jótékonyági mozgalmakban. Elnöke a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége vasutas szakosztályának és társelnöke a MANSz központi szervezetének. A vezetése alatt álló szervezetek igen eredményes és áldásos munkát végeznek, különösen a munkáscsaládok és gyermekek állandó intézményes támogatása terén. Már eddig is számos jelentős munkásjóléti intézmény létesült a szervezetek útján és számos munkás-szociális és gyermekvédelmi intézmény kiépítése van folyamatban. Vitéz Horthy Istvánné a MANSz keretében folyó munkában állandóan tevékeny részt vesz és személyesen is köt és varr a MANSz munkahelyiségeiben.

A vezetése alatt működő szervezetek a harcsterén küzdő katonák téli holmival való ellátása körül is szép eredménnyel dolgoztak.

Vitéz Horthy Istvánnak és feleségének 1941. január 17-én fiuk született: ifju Horthy István.

társaival egyetemben 1939. január 1-ével nevezetett ki.

Kárpátalja visszacsatolása alkalmával, 1939 tavaszán, ismét rendkívüli fegyvergyakorlatra önként jelentkezett és előbbi csapattesténél teljesített szolgálatot.

Hasonlóképpen is hasonló beosztásban, de mostmár mint rajparancsnok 1939. őszén is rendkívüli fegyvergyakorlatra vonult be.

Amikor Horthy István katonakorában 1928-ban Szegeden szolgált, a magyar légi haderő még rejtett alakulat volt. A tisztiek, a parancsnokok, az iskola tagjai polgári ruhában jártak és magától érthetően a rangok megjelölése sem katonai, hanem polgári volt. Természetesen mindenben a legszigorúbb katonai rend és fegyelem érvényesült, hiszen itt kellett megalapozni a fiatal magyar légierő kemény fegyelmét, katonás bajtársi szellemét.

A repülő kiképzés kemény próbára tette a leendő pilótákat. Nem kényelmes mesterség volt ez. Minden áldott nap hajnali 3 órakor már kezdődött a foglalkozás a repülőtéren. Kimenő csak szombat délután volt, egyébként a repülőteret el sem lehetett hagyniok a pilótajelölteknek. Horthy István bajtársai között is kitűnő pontosságával, katonás fegyelmeztségével.

Az elméleti oktatáson kívül a pilótaiskolában alapos gyakorlati, műszaki kiképzést is kaptak a pilótajelöltek, akiknek maguknak kellett karban tartaniok, tisztogatni gépeiket. Horthy István mindezt a munkát mindig pontosan, rendszeren, a legjobban elvégezte.

Horthy István pilótakiképzését részben a szombathelyi pilótaiskolában kapta. Itt parancsnoka a most elhunyt Kenese Waldemár repülő tábornok volt, szigorúságáról híres, kemény katona, aki vaskézrel tartotta pilótáit. Ebben a szigorú, kemény iskolában kapta kiképzését Horthy István a pilóta.

Persze a repülők elég gyakran kaptak apróbb fegyelmi büntetéseket. Nem mintha nem lettek volna jó katonák, vagy mulasztottak volna bármit is, hanem éppen ellenkezően: azért, mert túl vakmerőek voltak, a parancsot a szószoros értelmében „tulszárnyaló” módon igyekeztek teljesíteni. E fiatalos tulbuzgóságot azonban fékezni kellett, s bizony a pilóták gyakran megismerkedtek a „Füszagolás” örömeivel. Ez a büntetés abból állott, hogy nem volt szabad a repülőteret elhagyniok.

„Horthy tizedes” minden jóban-rosszban együttélt bajtársaival. Ő is igyekezett minél ki-

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

PÉNTEK—HÉTFŐ

FÜSZER és CSEMEGE

Főszerepben:

SZORÉNYI ÉVA, JÁVOR PÁL, HIDVÉGHY VALÉRIA, DÉNES GYÖRGY, VIZVÁRI MARIKA, SOMLAY ARTUR.

Pótműsor: Magyar és német híradó.

válóbb teljesítményekkel kiérdemelni feljebbvalóinak megalégedését, s ezt pontos, kitűnő munkájával el is érte, s vizsgáit a legjobb eredménnyel tette le. De ugyanilyen kitűnően állta meg a helyét az életben is, mint repülő, mutatja ezt szenzációs Budapest—Bombay-i repülése is, kicsiny, 100 lóerős sportgépén.

A szegedi repülőiskolából csak hetenként egyszer, szombaton volt kimenő. Jellemző a repülők nagy összetartására, hogy a szombati kiruccanásokon mindig testületileg vettek részt, de jellemző az összetartásra az is, hogy Szegeden sokáig senki sem tudott „Horthy tizedesről”. Talán még őt magát is megkérdezték a városban, hogy „Igaz-e, hogy a Kormányzó Úr fia itt van a repülők között?”

A kemény iskolának meg is volt a haszna és az eredménye. Horthy István kitűnő pilóta lett és később vadász-századba kapott beosztást.

Német hadijelentés

Berlin, február 19.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki jelentése közli, hogy a keleti arcvonal középső szakaszán újabb nagy ellenséges erőket kerítettek körül a német csapatok. A gyűrűbe zárt ellenség megsemmisítése folyamatban van.

A szovjet légierő a tegnapi harcokban 44 gépet veszített, míg a német veszteség 1 gép volt. Északafrikában kölcsönös felderítő tevékenység folyik.

A német légierők az Anglia körüli vizeken megrongáltak egy nagy ellenséges kereskedelmi hajót, egy őrhajót pedig elsüllyesztettek. A norvég partok előtt megsemmisült egy brit tengeralattjáró.

Az ellenséges repülőgépek csütörtökre virradóra berepültek a német öböl fölé. A haditengerészet egy ellenséges gépet lelőtt.

Burmában üldözik a japánok a visszavonuló ellenséget

Tokió, február 19.

A Német Távirati iroda jelentése szerint a császári főhadiszállás már hosszabb idő óta nem ad jelentést a burmai harcokról. A Tokió Asahi Simbum harctéri tudósítója jelenti, hogy a japán csapatok a Bilin folyón történt átkelésük és a hasonlóváros elfoglalása után folytatják előnyomulásukat Rangoon felé. Megtörték a japánok az ellenség heves ellenállását a Salween és a Bilin folyók között. Ezen a területen, amely mintegy 100 kilométer mélységű különösen lassú volt az előnyomulás, mert a terület tele van folyókkal és mocsarakkal, amelyek nagyszerű természetes védelmet nyújtottak az angoloknak. A japánok most már tuljutották ezen a nehéz tereten, míg az angolok hátsóbb állásaikba vonultak vissza. A Bilin folyó vidékén volt kiépítve Rangoon első védelemi vonala is, amelyet a japánok sikeresen leküzdöttek.

NÉMET LÉGITEVÉKENYSÉG

Berlin, február 19.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német légierők Anglia partjai előtt elsüllyesztettek egy figyelő hajót egy 6.000 tonnás gőzöst pedig megrongáltak. Támadást intéztek német repülőgépek Greath Jarmouth ellen is és a pályaudvaron találatokat értek el.

Az angol titkos szolgálat meg akarta gyilkoltatni Hitlert és Ribbentropot

Berlin, február 19. (Német Távirati Iroda) Illetékes helyről fel-tűnéstkeltő okmányt hoztak nyilvánosságra. Az okmány az Intelligence Servicenek a Führer és a birodalmi külügyminiszter ellen irányuló gyilkossági tervet leplezi le. Az okmányt Daladier volt francia miniszterelnök személyes iratai között találták és a Vitrolles akkori hágai francia követtől származik. Az okmány a Führer és a birodalmi külügyminiszter meggyilkolására vonatkozó terv főkolomposának van Kleffens volt németalföldi külügyminisztert állítja oda.

„ANGOL KORMÁNYZÓ BERLINBEN... Genf, február 19.

(NTI) Németország mai vezetőit nem lehet két csoportra osztani: olyanokra, akik parancsot osztogatnak és olyanokra, akik azt csak végrehajtják. — ezekkel a szavakkal kezdi cikkét a „John Bull” című angol politikai folyóirat. A cikk írója figyelemreméltó módon beismeri az

angoloknak azt a szándékát, hogy megsemmisítsék az egész német népet. Valamennyien bűnösök — folytatja a John Bull. — Ezuttal nem lesznek tárgyalások egyetlen német párttal sem, csupán a feltétel nélküli megadás alapján. Minden bizonyára — s ezt teljes szándékkal mondjuk — Oroszország irányadó szerepet fog játszani a győzelem napján. Churchill, Sztalin és Roosevelt — mielőtt bármiféle feltételt szabna bárkinek — előzőleg közös megállapodásra fog jutni.

Az angol folyóirat ezután a következő figyelemreméltó vallomást teszi: Ebben a három férfiuban — egyenként és együttesen — megbízhatunk atekintetben, hogy nem ismétlik meg az 1918-i végzetes tévedéseket. A lap ezután leplezetlen örömmel mutat rá, hogy egy „német politikai menekült”, egy volt miniszter nemzetközi ellenőrzést száll sikra, amelyet egy angol kormányzó gyakorolna Berlinből legalább husz éven keresztül. (MTI)

Timor holland részére is kiterjesztette hadműveleteit a japán légihaderő

Tokió, február 19. A japán légihaderő most már kiterjesztette hadműveleteit Timor szigetének holland részére is. A japánok erőteljes támadást vezettek Kopang ellen, amely Holland-Timor fővárosa. Szurabaja ellen ismét heves támadást intézett a japán légihaderő.

A SZUMÁTRAI ÉS JÁVAI HARCOK Róma, február 19.

A Messagero távolkeleti tudósítójának jelentése szerint a japánok ugyanazzal a módszerrel támadják Szumátrát, amely jól bevált a Malajföldön és Szingapurnál. Palembangnál a ja-

pánok mindenekelőtt megszerezték a légitőlényt és a légitér uralmának birtokában zavartalanul szállhattak le az ejtőernyősök ezrei.

Jávat batáviai jelentések szerint 100.000 katonára védi.

A FÜLÖPSZIGETEKEN FOKOZATOSAN MEGSZUNTETIK AZ ANGOL NYELV OKTATÁSÁT Manila, február 19.

A Fülöp szigetek japán megszálló parancsnoka átadta a filippinó kormányznak az új közoktatásügyi programot, amely fokozatosan megszünteti az angol nyelv oktatását a fülöpszigeti iskolákban.

Az ázsiai népek nem segítették az angolokat Szingapurbán

Amsterdam, február 19. A Times Szingapurból elmenekült tudósítója beszámolt lapjában a szingapuri kudarc okairól. Az angol újságíró szerint a brit parancsnokok tehetetlenek voltak és egyáltalán nem tudták fegyelmet tartani a csapatok között. A másik ok a tudósító szerint az, hogy az ázsiai népfajok nem támogatták az angolokat. Szingapurbán 12.000 bennszülöttet hívtak be kiegészítő katonai szolgálatra, de csak 800 jelentkezett.

Batáviában fokozódik a háborús készülődés. A városon keresztül állandóan katonaság vonul át és nagy hadianyagszállományok érkeznek. Batávia, amely eddig távol állt a hadszínterről, egyre inkább a háboru képét mutatja.

Alexander a japánok tengeri fölényéről

Alexander, a brit admirális első lordja rádióbeszédben foglalkozott a távolkeleti helyzettel. Hangoztatta, hogy a japánok kiharcolták a tengereken a fölényt és tengeri fölényük segítségével nemcsak újabb és újabb területeket szállhatnak meg, hanem a legteljesebb mozgási szabadságot biztosították hadi és kereskedelmi flottájuknak a tengereken.

gitségével nemcsak újabb és újabb területeket szállhatnak meg, hanem a legteljesebb mozgási szabadságot biztosították hadi és kereskedelmi flottájuknak a tengereken.

Folyik a bekerített szovjet csapatok megsemmisítése

Berlin, február 19. A tegnapi német hadijelentés közölte, hogy német csapatok a keleti arcvonal középső részén felmorzsolgattak egy bekerített szovjet harccsoportot. Mint a Német Távirati Iroda katonai helyről értesül más bolsevista csoportoknak is ugyanez a sorsuk. A németek még a hét elején több más szovjet egységet kerítették körül, amelyek körül egyre szorosabbra vonják a gyűrűt. A bekerített szovjet csapatok ádáz ellenállásuk dacára sorra megsemmisülnek.

Más német csapatok páncélosokkal, tüzérséggel és harcirepülőgépekkel támogatott szovjet támadást vertek vissza. Az ellenség vesztesége 89 szán, 94 tehergépkocsi, 3 páncélos, 188 különböző jármű és számos léghárító üteg volt.

A Szovjet természeti kincseinek bekapcsolása Európa gazdasági életébe

Róma, február 19. Riccardi olasz valuta és árucseréi ügyi miniszter nagy cikket írt az Economica Fascista című közgazdasági lapban Európa közgazdasági kérdéseiről. A miniszter megállapítja, hogy Európában csak addig tartanak a háborúokozta fo-

gyasztási korlátozások, amíg a Szovjet természeti kincseit be nem kapcsolják Európa ellátásába. A szovjet ebben az évben összeomlik — írja a miniszter — a jövő évben pedig már bekapcsolják a szovjet területek kincseit Európa ellátásába.

NÉMETORSZÁG ELISMERI TÖRÖKORSZÁG EURÓPAI HATALMI ÁLLASÁT

Bécs, február 19.

A Bécsben megjelenő Südost-Echo című hetilap, amely a délkelet-európai kérdésekben gyakran tükrözi vissza a külügyminisztérium felfogását, vezércikkben foglalkozik a német birodalomnak Törökország iránt tanúsított magatartásával. A cikk megszövegezése elárulja, hogy magasabb hely felhatalmazása alapján látott napvilágot. A cikkirő letárgyalja mindazokat a kérdéseket, amelyek a legújabb politikai fejlemények, valamint az angolszászoknak és a Szovjetunióknak a Törökországgal kapcsolatos üzelmei következtében merültek fel, majd vizsgálódásának eredményét következő öt pontban foglalja össze:

1. Törökországnak természetből kijelölt gazdasági szerződő társa a Németország által megszervezett új Európa. Anglia és Észak-Amerika rendes körülmények között nem vett fel a török piacról jelentősebb mennyiségű árut, míg Törökország egész termelése könnyen piacot talál Európában.

2. Törökország, mint európai hatalom sohasem lehet érdekeletlen akkor, ha egész Európa sorsáról van szó. Amennyiben Törökország kimutatja és tetteivel bizonyítja, hogy érdekli Európa újrendezése, semmi akadályja annak, hogy ő maga is részese legyen ennek a folyamatnak.

3. Németország elismeri Törökország európai hatalmi állását és küldetését, a tengerszorosok védelmét.

4. Németország megszabadítja Európát s ugyanakkor Törökországot Moszkva évszázados nyomásától.

5. Németország mindenkor fenntartás nélkül helyeselte a nagy Kemál pasa nemzeti forradalmát. Németország és Törökország régóta barátságban élt egymással s ma sincsenek közöttük ellentétek. (MTI)

ELSULLYEDT EGY 19.400 TONNÁS AMERIKAI TARTÁLYHAJÓ

Amsterdam, február 19.

Az amerikai hírszolgálat jelentése szerint Amerika atlantióceáni partvidékén elsüllyedt egy 19.400 tonnás amerikai tartályhajó. A hajót a legénysége idejében elhagyta. Még nem tudják, hogy a hajót torpedótalálat érte-e vagy pedig aknára futott.

FRANCIAORSZÁG GONDOSKODIK A VISSZATÉRŐ HADIFOGLYOKRÓL

Vichy, február 19.

Pétain marsall elrendelte, hogy a hadifogságból hazaérkező foglyokat feltétlenül juttassák munkához. A hadifogságból hazatérők bevonulásuk előtti munkahelyükön kopnak munkát.

Biztosító intézet keres,

agilis, minden információt kibíró

TITKÁRT,

főügynökségének vezetésére. Tárgyalás pénteken délelőtt a Vadászúrt szállóban a portásnál.

Az ellenséges propaganda

amelynek szinte hetenként sikerül — lehetlenséget nem ismerő leleményességgel — néhány bámulatraméltó teljesítményt elérni a koholmányok terén, legutóbb ismét „telibetalált”. Ellenségeinknek ez alkalommal néhány portugál lapha sikerült becsempészniök, hogy Horvátország területén német és olasz csapatok mellett magyar csapatok is támogatják a horvát rendőrséget bizonyos forradalmi csapatok elleni küzdelmében. Ezekután már azon sem csodálkozhat különösebben a magyar közvélemény, ha legközelebb azt a hirt röpiti világgá a korlátlan fantáziájú ellenséges propaganda, hogy a m. kir. honvédség mondjuk a Spitzbergákon harcol ádáz eszkimó-partizánok ellen. Elvégre hazugság szempontjából igazán egyre megy és semmivel sem kerül több fáradságba, ha a magyar csapatokat akár Horvátországba vezénylik a moszkvai vagy londoni hírgyárosok, akár — a Spitzbergákra.

Mindenki magánál hordja „óráját“

Hol székel az időérzék?

Mindnyájan állandóan magunknál hordjuk »órákat«, de a legtöbben nem tudnak róla és éppen ezért nem is törődnek vele. Ha valaki előre megállapított időben magától pontosan fel tud ébredni, határtalan csodálattal adózunk neki, azonban egy kis gyakorlatlással, lelki erejének összeszedésével mindegyikünk meg tudná ezt tenni. Az időérzék ugyanis, őseink egyedüli órája, most is állandóan velünk van, csak hogy annyira körül vagyunk véve mesterséges órákkal, hogy ápolására már senki sem gondol.

Akárhová pillantunk, mindenütt ott van egy falióra, a villamosmegálló órája vagy legalább egy toronyóra, ezenkívül pedig ma már mindenkinek van egy többkevesébbé jól járó kar- vagy zseborája is. Ha azonban borus időben erdőben vagy hegyek között sétálunk, bőven van alkalmunk kipróbálni időérzékünket. Még ha nem is próbáljuk számításba venni a megtett ut hosszúságát vagy gyomrunk korgását, hanem csupán erőltetés nélkül átadjuk magunkat intuíciónknak, csodálkozva állapíthatjuk meg, hogy szinte percnyi pontossággal eltaláltuk a helyes időt.

Ennek a ténynek léte már régóta ismeretes, a tudomány azonban eddig nem tudott mit kezdeni vele. Az időérzék titkát csak a tudomány egyik legfiatalabb ágának, az összehasonlító fiziológiának és pszichológiának sikerült felderítenie, mégpedig állatkísérletek útján. A kísérleti állatok azonban ez alkalommal nem nyulak, hanem hangyák voltak.

A HANGYÁK SZEREPE

A gráci egyetem zoológiai intézetében és lélektani laboratóriumában Grabensberger professzor már régóta foglalkozott a hangyák időérzékének tanulmányozásával. Egy olyan helyen, amelyet a bolyból nem láthattak, először 24 órai közökben eleséget helyeztél el számukra. Néhány hangvát le tett az etetőhelyen és figyelte, mi fog történni. A hangyák jólakásuk után sietve visszatértek fészükbe és nemsokára az egész boly népével tértek vissza. A kísérletet csak háromszor kellett megismételni és a hangyák attól kezdve a napnak ugyanabban az órájában, sőt ugyanabban a percben pontosan megjelentek az etetőhelyen.

Grabensberger professzor most egy lé-

péssel tovább ment és egy napon öt különböző etetési időre »idomította« be állatait. A hangyák azonban most is csalahatatlannak bizonyultak. Ezután Grabensberger professzor még nehezebb feladat elé állította őket. Az etetési időt bizonyos ritmus alapján állapította meg, úgyhogy például az egyik napon reggel hatkor, a következő napon délelőtt kilenckor, a harmadikon 12-kor, a hangyák azonban most sem jöttek zavarba, hanem a negyedik napon már maguktól is rájöttek arra, hogy most a délutáni 3 óra következik és az ötödik napon sem jelentek meg előbb hat óránál.

Ezzel kétségtelenül bebizonyult, hogy a hangyáknak kitünő időérzékük van, és most már csak az a kérdés várt még megfektésre, hogy milyen szervben székel ez az időérzék. A fejben vagy a központi idegrendszerben? Azonban hamarosan kiderült, hogy nem hiába jönerelte Grabensberger professzor a hangyák központi idegrendszerét kámforetetéssel gyorsabb munkára, egy perccel sem jöttek korábban és hiába bódi-

totta el őket kloroformmal vagy éterrel, nem voltak hajlandók késni sem. Ezekután nem férhetett kétség hozzá, hogy a hangyák időérzéke nincsen az idegrendszerrel összefüggésben.

Grabensberger az egyetlen lehetőséget most már csak a sejtben látta. Talán a sejtben lejátszódó anyagcsereforgalom lesz az idő folyásának mértéke, gondolta, és ebben az irányban folytatta kísérleteit. Az anyagcsere meggyorsításával, amit kémiai beavatkozáson kívül a hőmérséklet megváltoztatásával is el lehet érni, a hangyáknak az idő múlását is gyorsabbnak kell éreznük és fordítva, volt a feltevés, mellet a kísérletek teljesen igazolták. Ezzel világossá vált hogy a hangyák az etetési időköz elmulását szervezetük belső változásainak előrehaladásáról ismerik fel, az időérzék tehát a sejtben lejátszódó életfolyamatok függvénye.

Grabensberger hangyakísérletei természetesen minden sejtéből felépített állati szervezet, tehát nyilván az emberre is érvényesek. Időérzékünk tehát nem a fejben székel, mint ahogyan eddig feltételezték, hanem a sajt legelemibb életműködésén alap szik. (MN).

Hogyan védekeznek a német egészségvédelem a keleteurópai betegségek behurcolása ellen

Berlinből jelenti az NST:

Berlinben rámutatnak arra, hogy a külföldi németellenes propaganda az utóbbi időben ismételtelen olyan híreszteléseket terjesztett, amelyek szerint Európát ragályos betegségek fenyegetik. Ezek a híresztelések azt a látszatot igyekeztek kelteni, mint ha a keleteurópai népek között elterjedt betegségek Közép- és Nyugat-Európát is fenyegetnék.

Illetékes német helyen hangsúlyozzák, hogy az egészségügyi védelmi intézkedések teljesen lehetetlenné teszik ezeknek a betegségeknek Közép-Európába való behurcolását. Ezeknek a pusztító betegségeknek legfontosabb hordozói és terjesztői az ápatlan emberi testen elszaporodó élősködő rovarok. Ha a rovarok behurcolását

megakadályozzák, a betegségek főfészékét is elpusztítják. Berlinben képeken mutatták be, hogy minden német katona, aki a keleti területekről jön, átmeneti egészségügyi ellenőrzésen és az összes hadifoglyokat is tetvetlenítik, mielőtt nyugat felé vinnék őket. Ezek a védőintézkedések azonban nem szorítkoznak csupán az emberi tisztálkodásra, hanem a szállítóeszközökre is kiterjednek. Az átmenő-állomásokon például az összes vasuti kocsikat kicserélik, hogy ilyen módon a betegségek behurcolását megakadályozzák az egészségügyi védőintézkedésektől ebben a vonatban foglalkozásuk össze véleményüket:

— A német egészségügyi határozáron egyetlen tetű sem jut keresztül.

Aki nem hirdeti, azt elfelejtik!

Magyarok szénája

Irtó: Móra Ferenc

Akkor történt, amikor a nagy körkép készült. A magyarok bejövetele. Azaz, hogy már készen is volt, csak az előteret kellett rendezni s éppen itt akadtak meg a piktorok. Egy-két marék füre lett volna szükségük, de olyanra, amelyik el tudja magáról hitetni, hogy ő nem polgárisodott pesti fű, hanem valóságos honfoglalás kori, hosszszálú, puhalevelű, haragoszöld selyemfű. Napokig hányták-vetették az elméjüket, hol lehetne egy kis stilusos fővárosi fűvet szerezni.

— Hát sehol se! — adta le a voksát Ujváry. — Itt csak műfüvet találunk. Azt indítványozom, hozassunk hiteles fűvet az őshazából. Etelkuzuból, vagy Lebediából.

Vágó Pál azonban ellentmondott. Azzal fölkapott a műtermi szerelvények közül egy kis kosarat, kocsiba ült és áthajtatott Budára.

Azaz csak áthajtatott volna, de a Lánchidon megállította egy barátja. Országgyűlési képviselő, neves jogász, akinek később tragikus vége lett.

— Hova, hova, te kosaras ember?

— Átmegegyek az Istenhegyre, szedek egy kis fűvet.

— Hohó, ne szaladj csak! — komolyodott el a törvényhozó. — Van rá engedélyed?

A polgármester Haberhauer János volt abban az időben, — ugyan a millenárius évben már Halmos János

— Itt én nem tehetek semmit, kérem. A fű nem az enyém, hanem a fővárosé. Hanem tessék a főbiztosi hivatalhoz fordulni. Az átteszi az ön kérelmét a körzeti bizottsághoz, az a legközelebbi havi ülésen jelentést tesz a tanácsnak s én azon leszek, hogy a tanács pártolólág tegye át az ügyet a közgyűléshez. Hanem tudja mit? Próbáljon szerencsét a belügyminiszter urnál, az tud önön segíteni, ha akar.

Vágónak szerencséje volt. Egy miniszteriális földije protekciójával azonnal bejutott Perczel Dezső elé, aki mosolyogva hallgatta végig és mosolyogva utasította el.

— Hát hogy gondolod te azt, fiam, hogy én megsérhetném a főváros autonómiáját? Tudod mi lenne ebből? Kormányválság a millenium örömé! No, csak az kellene még nekünk!

Vágó Pálból most már kirobbant a jász temperamentum. Az asztalhoz vágta a kosárkát.

— Verje meg a hadur azt is, aki a honfoglalást kitalálta! Mennyivel jobb lett volna nekünk otthon maradni Ázsiában!

A miniszter elnevette magát.

— Okvetlen kell nektek ez a fű? Muszáj annak istenhegyinek lenni?

— Muszáj.

A miniszter körülnézett a szobában, megnézte, jól be van-e téve az ajtó, aztán megveregette a piktor vállát.

— Hát akkor eredj az Istenhegyre, fiam, adj egy hatost a csósznek és lop az neked anyyi fűvet amennyit akarsz.

Vágó úgy elszaladt örömében, hogy tán köszönni is elfelejtett. Meg se állt az Istenhegyig. Ott addig tévelygett, míg talált valami szárnyéket, abban aludt egy ember, éppen erről a tevékenységéről ismert rá. Aki délután négy órakor alszik, az nem lehet csak csósz.

— Hé, bácsi! — rázta életre. — Maga a csósz?

— Én vagyok, tekintetes ur.

— No nézze, itt egy korona, vágjon nekem ezért egy kis kosár fűvet.

— Sok lesz az, tekintetes uram, — tétovázott a csósz.

— Ne beszéljen kend annyit, hanem vágja már azt a fűvet.

Egy-két kaszasuhintásra megtelt a kosárka és Vágó boldogan rohant vele a Városligetbe. Olyan fűvellő mezőt szerkesztettek belőle előtérnek, hogy attól féltek, reggelre megelevenednek örömlükben a honfoglalók festett táltosai s a főváros rögtön megadóztatja őket.

De még ennél is különösebb eset történt. Másnap délután kihívták Vágót a honfoglalók közül. Az istenhegyi csósz kereste.

— No mi baj, bácsi?

— Tekintetes uram, mitévő legyek a többi fűvel?

— Micsoda többi fűvel?

— Hát ami még jár a koronáért, mert az ur csak egy hatos árát hozott el, a többi ott maradt lekaszáva. Hát, mondom, csak bejövök megkérdezni, hogy ki eszi azt most már meg?

Kitünően sikerült a temerini téli gazdasági iskola műsoros táncmulatsága

Temerinből jelentik: A községben a felszabadulást követő hónapokban kezdte meg működését a téli gazdasági iskola, hogy folytassa azt a nevelőmunkát, amelyet a megszállás nehéz éveiben a Gazdakör végzett. A temerini gazdasági öntudatosítása már évek óta folyik. Jelenleg a gazdasági szakiskola élén álló Hilbert Károly igazgató irányításával.

A téli gazdasági iskola ifjúságának önképző köre és segélyegylete hétfőn műsoros táncmulatságot rendezett, amely kitünően sikerült. A műsoron ének- és táncszámok szerepeltek, de bemutatottak két egyfelvonásos bohózatot is.

A Himnusz elénekzése után a „Kerüld a pert” című falusi történetet mutatták be a műkedvelők. Szerepeltek: Varga S. Pál, Lepár Margitka, Tóth Rozika, Varga Mariska, Zelenka István, Varga Márton, vitéz Csöre Lajos és Kovács Sándor.

Mindannyian komolyan fogták fel feladatukat. Sok tapsot kaptak.

Antal Géza tréfás magánbeszéde is sikert aratott. Utána két csöppség, Kiss Boriska és Molnár Lajos perdült a színpadra. Percekig zúgott a taps táncjelenetük után.

Forró sikert aratott Greguss Annuska is, aki

magyar nótákat adott elő zenekari kísérettel. Varga Mariska magántáncja is szép volt. A magyar néptáncot a bokrétások mutatták be Skrabány Endre vezetésével. A bokrétások tagjai a következők voltak: Pörge Aranka, Pörge Katica, Molnár-Góbor Mancika, Kohanec Katica, Péter Ferenc, Varga S. Pál és Zelenka István.

A „Válik az asszony” című egyfelvonásosban sikert arattak Horváth Sándor, Fehér János, Domonkos János, Samu Katica, Nagy József, Novák Boriska, Illés Boriska és Németh József.

Biró Orbán vidám magánbeszédét taps honnorálta. A bokrétások, majd Kiss Boriska és Molnár Lajos páros táncja következett. Végeztün Fontos Sándor tanító vezénylese mellett Gregus Annuska és a férfikar elénekelte a Márikám című katonadalt, utána pedig a Pannikát.

Az estét, amelyet valószínűleg több is fogja követni, Skrabány Endre rendezte kitünően. A karénekeket Fontos Sándor tanította be.

Ez az előadás azt mutatta, hogy az a munka, amelyet a tegerini gazdatisáadalom nevelése érdekében kifejtenek, már meghozta első gyümölcsét. Reméljük és hisszük, hogy a hétfői sikernek folytatása lesz minden téren.

A TEMERINI BOKRÉTÁSOK

Nemesmiliticsi szélhámost tartóztattak le Zomborban

A zombori rendőrség letartóztatta Horváth Gergely nemesmiliticsi fiatalembert, aki hivatalos közegnek adta ki magát és zombor külvárosában házról-házra járt az az állítólagos »felhatalmazással» hogy felülvizsgálja a lakók hetősoros nyilvántartóját. A háztulajdonosok és lakók megdöb

benésére, mindenütt a legnagyobb szabálytalanságokat észlelte. Hogy a szabálytalanságokból esetleg ne legyen még kellemetlenség is, kisebb díjazás ellenében vállalkozott arra, hogy a hibákat a nyilvántartón kijavítja. Horváth ellen megindították az eljárást.

Beomlanak a vertfalu örszállási házak

Három ház tetejét roppantotta össze a hó sulya

Az emberemlékezet óta nem tapasztalt nagy havazás káros következményei Örszálláson is kezdenek mutatkozni. Az elmúlt napokban három lakóház és egy gépszín teteje omlott be a hó sulya alatt. Pótz Ferenc kisutcai gépszíneinek teteje kedden reggel, Haász József óvodaközutcai házának teteje pedig szerdán éjszaka omlott össze. A legsúlyosabb tetőbeomlás tegnap éjjel történt. Lang Péter kőművesmester In dia-utcai házának teteje este nagy robajjal be omlott. A súlyos tetőfedő anyag átütötte a mennyezetet, amelynek lehulló részei

Lang anyósát fején és karján megsértették.

Súlyosabb szerencsétlenség azonban nem történt, mert a ház többi lakója a tetőbeomlás pillanatában nem tartózkodott a házban.

De nemcsak a hó sulya fenyeget sok házat összeomlással, hanem az esetleges gyors hóolvadás is. A község déli részén épült új részt már a tavalyi talajvíz kikezdte és több ház összeomlott. Az idén azonban ez a negyed még súlyosabb helyzetben van, mert ha a nagymennyiségű hó hirtelen

olvadni kezd, előnti a mélyenfekvő részt, amelynek házáit vertfalból, vagy vályogból építették. A házak megmentésére módot kellene találni. Ha a község egymaga ezt a feladatot a mai nehéz viszonyokra való tekintettel nem teljesítheti, az összlakosságának kellene segítségét felajánlania, hogy majdnem száz szegénysorsú munkáscsaládot megmenten a hajléktalanságtól

A japán és német tengeralattjárók sorra süllyeszti el az amerikai tartályhajókat

Az olasz sajtó nagy érdeklődéssel kíséri a csendes-óceáni és az atlanti-óceáni buvárhajótevékenységet és megállapítja, hogy az amerikai partok mentén tevékenykedő német és japán tengeralattjárók pótolhatatlan veszteségeket okoznak Amerikának azzal, hogy sorra süllyeszti el az amerikai tartályhajókat. A német tengeralattjárók egészen a Karibi tengerig kiterjesztették működési körüket, ami komoly riadalmat okozott az Egyesült Államokban.

Rámutatnak arra az olasz lapok, hogy Amerika már a háboru kitörése előtt is súlyos gondokkal küzdött, mert nem volt elegendő tartályhajó a szükséges kőolajmennyiségek elszállítására. A háboru kitörése óta a kőolajszükséglet jelentős mértékben megnövekedett, míg a rendelkezésre álló hajótér a német és japán tengeralattjárók működése folytán napról-napra kisebb lesz, ami érezteti hatását az USA háborus potenciáján is.

Batavia körül elpusztult két szövetséges romboló

A japán harci erők Bataviától északra elpusztítottak egy ellenséges torpedórombolót, míg egy másik ellenséges romboló zátonyra futott.

Japán légitámadás az ausztráliai Port Darwin ellen

Forde ausztráliai hadügyminiszter kijelentette, hogy a japán repülőgépek helyi időszámítás szerint 10 óra 5 perckor támadást intéztek Port Darwin ausztráliai tengerészeti támaszpont ellen.

Az ausztráliai parlamentet tekintettel a súlyos helyzetre titkos ülésre hívták össze.

Az ausztráliai sajtó egyre hangosabban követeli, hogy váltsák le a háborus kabinet egyes tagjait, akik a lapok szerint nem tettek meg mindent Ausztrália védelme érdekében.

FILM

NEMZETI: FUSZER ÉS CSEMEGE

A mese egyszerű, de annál megkapóbb: Puskás Aladár, akinek egy kitünően menő füszer- és csemege kereskedése van, már aggastyán lévén, unokájára ruhazza, vagyonának másik részét pedig másik unokájára Vilmára iratja. A fiu haltni sem akar arról, hogy boltos legyen és az üzletet átadja Mácsinak a parasztyerekből lett kereskedősegédnek... A darab nagyon fordulatos, rendezése kitünő. A főszerepeket Szörényi Éva, Vizváry Mariska, Jávor Pál és Somlay Arthur játsszák. A Nemzeti új műsora, a legújabb híradókkal együtt péntektől kerül bemutatásra.

ARENA: RÉGI KERINGŐ

Szörényi Éva, Páger Antal és Szilassy László parádés filmje a »Régi keringő». Annakidején, mikor a darabot először mutatták be a fővárosban, a kényes budapesti közönség egyes osztályzator adott a filmnek de minden tekintetben a legnagyobb és legigazibb elismerését nyilvánította. A »Régi keringő»-nek nemcsak eredeti érdekes meseszövege tűnik fel, hanem gazdag rendezése, gondos kiállítás és nem utolsósorban a színészek briliáns összejátéka is. Az Aréna új vigjátékát péntektől kezdve mutatja be a legújabb híradók kíséretében.

HIREK

Le a kalappal...

Ugyeletes városi orvos: Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 5. Tel.: 188. Az ügyeletes szolgálat vasárnap 14 órakor kezdődik és tart a következő vasárnap 14 óráig.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ugyeletes gyógyszertár: Városi gyógyszertár, Szt. György tér.

A Kormányzó Ur és a miniszterelnök köszönete Zombor városnak. — Zombor város törvényhatóságához a következő sürgönyök érkeztek: a kabinet-iroda sürgönye melyben a Kormányzó Ur Ófömméltósága megköszöni Zombor város első beiktató diszközgyűléséről az üdvözlést és a hódoló táviratot. Ugyancsak köszöntőtáviratot küldtek az összes miniszterek. Távirat érkezett dr. Bárdossy László miniszterelnöktől, Varga József kereskedelmi- és iparügyi minisztertől, vitéz Györfly Bengyel Sándor közlekedési minisztertől.

Zombori kinevezések. A kereskedelem és közlekedési minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter Harmath József és Weisz András oklevés mérnököket m. kir. mérnökökké, Sigmund Jánost, Maurits Jánost és Morgenthaler Ferencet műszaki tiszté, Kasper Istvánt műszaki segéd tiszté, Sereg Gézát, Csala Gyulát és Geretits Istvánt műszaki gyakornokká, Struklics Pétert kezelővé, Ivancsevic Tamást díjnokká, ifj. Burján Sándort és Kladek Endrét számgyakornokká Zombor székhellyel kinevezte.

Buzát találtak a hóember hasában. Sátorlajauhelyről jelentik: Alsómihályi községben a katonai beszerző osztagoknak feltűnt, hogy az egyik udvaron hatalmas hóember éktelenkedik. Az egyik katona puskájával beledöfött a hóemberbe s az osztag nagy meglepetésére szintiszta buza ömlött ki annak hasából.

Rendszeres előadásokat rendez a DMKSz Bácskertesén. A DMKSz fiókegyesületének népművelési osztálya rendszeres előadásokat rendez. A legutóbb megtartott előadásokon id. Sturcz József iskolaigazgató tartott érdekes előadást a Balatonról. A magyar asszonyok feladata címen Varsányi Lászlóné tartott szép és érdekes előadást. Kanyó Lajos plébános Nagy Lajosról tartott történelmi előadást, végezetül Sturcz József Göre Gábor derűs élményeiről beszélt.

Elárulta a gyilkost a bálj belépőjegy. Kiskunfélegyházi tanyai lakásán néhány nappal ezelőtt meggyilkolva találták Seres Matild 24 éves leányt. A csendőrök a helyszíni szemlén egy bálj belépőjegyet találtak. A tettes vesztette el. Érintkezésbe léptek a bál rendezőségével és ezen a nyomon elindulva most elfogták a gyilkost. Fekete István 20 éves büntetett előéletű fiatalembert. Fekete elmondotta, hogy összeveszett a lánnyal, Seres Matild arculütötte, mire fejszéval agyonverte. Ezután kivett a lány kezításkájából 120 pengőt és elmenekült. A pénzt még az este elmulatta. Feketét átadták a kecskeméti ügyészségnek.

A »Liliomfi« Bácsfeketehegyen. Hosszu szünetelés után ismét életjelt adott magáról a jó hírű bácsfeketehegyi műkedvelőgárda és dicséretet érdemlő vállalkozással lépett ki a közönség elé, a »Liliomfi«-t mutatták be dr. Giday Mihály rendezésében. A szereplők valamennyien tudásuk legjavát nyújtották. A címszerepet Orosz Lajos játszotta nagyon tehetségesen. Szerepeltek még: Borbély István, Braskó Ferenc, Vajda István, (Gyuri pincér szerepében) Giday dr., Tóth Sándor, Bácsi Ferenc, Tarkó István, Balogh Sándor, Szabó József, Butor Etelka minden dicséretet megérdemel, de nagyon jók voltak még: Sárosi Vilma, Kasza Lidike, Bácsi Lidike, Szilágyi Juliska, Bendő Erzsike, Braskó Lidike, Sajti Mariska és Jankovics Erzsike. Az énekszámokat Kántor László karmester tanította be. A színház-est tiszta jövedelmét jótékony célokra adományozzák.

A nagyotmondók közül Münchatsen bárót nem tudjuk egykönnyen elfelejteni. Ifjúkori olvasmányok közül késő öregkorig megmarad Copperfield Dávid, A kis lord, Huckleberry Fin kalandjai, Winettou, May Károly és Werne Gyula, megmaradnak az Iglói diákok és a Pál uccai fiúk. Nem mulhatnak el velünk, mert részesei az örök életnek. János vitéz mesejátéka, Hány János obsitos mondókái mélyen bevésődnek az emlékezetbe, mint egy zománcrétegbe ágyazott szinompás mozaik, amire emlékezni olyan szép, mert egy darabját látjuk újra elmult ifjuságunknak.

Ha aztán egyik legendás hősünket az Idő revízió alá veszi, vagy igazolja, az rendes körülmények között nem is jelentene meglepetést. Jókainak A Jövő század regénye már nem tartozik a megvalósíthatatlan lázálmodok világába, Verne Gyulának számos regényét multa felül a modern technika. Fantasztikus elképzelések, ha zseniális író tollából születtek, igen sokszor megelőzik korukat néhány évtizeddel és valami csodálatos találmány révén testet öltenek. A rádiót még a mai nap sem tudom megmagyarázni az én tanyavilágom fizikában járatlan lakosainak, de a találmány a televízióval együtt régen megiratott egy távolbatekintő vateszi megérzéssel. Mindent megvalósítanak, amit emberi elme elképzelt. Már az a való egyik kicsiny része, ami a fantáziánkban helyet kér. Csak akkor fog megállni a haladás, ha az elképzelés emberfeletti régiókat járna be, ahova nem lenne elég ereje eljutni a gondolatot formába foglalo gyakorlati tudásnak.

Azért szerettem Gullivert és Münchatsent, mert bennük láttam a Megvalósíthatatlant, a törpék és óriások birodalmát, a kedvenc báróm botrányos bitangságait, a kürtbefagyott hangokat és az ágyugolyót amelyen üldögélt, az ostromlott város falai közé repülve rajta...

Megdöbbenve veszem le a kalapot a világ legnagyobb hazugja, enyhitem füllentője előtt... vagy Münchatsen báró látta a Nap fiait torpedóra szállni... a haláltorpedóra, amely mégsem felelőtlen fantázia manapság, hanem a hősi halálnak és a hazaszeretnek Távolkelet misztikumával telített apoteozisa.

Münchatsen báró nagyot mondott azzal az ágyugolyóval. És mégis komolyan vette egy mandulavágásu szemmel a halálon is mosolyogni tudó mérnök a Felkelő Nap országában. (óber)

Trefás farsangi est Bácskertesén. Hétfőn a KALOT trefás farsangi estét rendezett Kanyó Lajos vezetésével. A kitünően összeállított műsoron szerepeltek Buják Pál, Buják Mihály, Seta Pál, Guzsvány János, Seta Pál, Guzsvány Mihály, Guzsvány Antal, Sulcz Mihály. A közönség lelkesen ünnepelte a kitünő szereplőket és a rendezőt.

Kitünően sikerült az első magyar menyecskebál Temerinben. Temerinben kedden este tartották a felszabadulás óta az első menyecskebált. A TTC kagyományos menyecskebálja az idén is kitünően sikerült. A hölgyek magyar nemzeti viseletben, pártában jelentek meg. A zenekar reggelig húzta a talpalávalót.

Egyesületbe tömörülnek a bácskertesesi bokrétságok. A bácskertesesi gyöngyösbokrétságok már a megszállás éveiben is nagyszerű tevékenységet fejtettek ki. A bokrétságok most külön egyesületet alakítanak. Az alakuló közgyűlést március elsején tartják meg.

Gomboson megalakult a KALOT. A KALOT szervezet Gomboson is megalakult. Az alakuló ülésen Hervanek Odön plébános mondott gondolatokban igen gazdag, lelkes beszédet, majd megválasztották a vezetőséget. Elnök Béla Miklós igazgató ifjusági elnök Berkó Antal jegyző Hajnal János, gondnok Pallos Mihály, Ellenőrök Engler Ferenc Pallos Lőrinc, lelkes vezető Németh György, titkár Loboda Bálint, pénztárnok Novák István, háznagy Mezei István. Választmányi tagok Szobonya Mihály, Engler

Károly, Nemes István, Kiss Lajos, Császár Márton, Bencze József. Könyvtáros Lovasi János.

A délvidéki nyugdíjasok figyelmébe. A zombori nyugdíjasegyesület elnöksége kéri a Délvidéken lakó nyugdíjasokat, akik tagjai az önszegélyző egyesületnek, hogy adataikat (név, lakóhely, születési hely, a szülők neve) az egyesületi irodába beküldeni sziveskedjenek (Zombor, Gömbös Gyula utca 14). Erre az alapszabályok beterveztése érdekében van szükség.

A zombori tanítónőképző műsoros estje. Az állami tanítónőképző önképzőkörre kedden este kitünően sikerült műsoros estet rendezett Rusznyák Antal igazgató vezetésével. A műsoron szindarabok, szavalaatok és énekszámok szerepeltek. A hallgatóság minden egyes számot megtapsolt. A szereplők kitünően oldották meg feladatukat. A szindarabokat Kovács Rózsa tanárnő tanította be, míg az énekszámok betanításáért Waleth Stefánia zenetanárnőé az érdem.

Tolmácsokat keres a zombori törvényszék. A zombori kir. törvényszék elnöke pályázatot hirdet három szerb-horvát és két német tolmácsi állásra a zombori törvényszéknél és egy-egy szerb-horvát és német tolmácsi állásra az apatini, hódsgyi és kulai járásbíróóságoknál.

Gazdasági tanfolyam Bácskertesén. Vasárnap gazdasági tanfolyam kezdődik Bácskertesén. A tanfolyamot a DMKSz fiók egyesülete rendezi.

Ujjáalakul a bácskertesesi Sport Egyesület. A BSE vasárnap tartja ujjáalakuló közgyűlést, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Ezüstkalászos gazdaviszga Bácskossuthfalván. Vasárnap fejeződött be Bácskossuthfalván az ezüstkalászos gazdatanfolyam a vizsga után diszközgyűlést tartottak Solya János elnökletével. A közgyűlésen előadást tartottak Gulyás Lajos, Natkai Sándor, Földi József és Kollár Sándor.

Ifjusági nagygyűlés Bácskossuthfalván. A DMKSz fiókja nagygyűlést rendezett, amelyet a Híszkegy elnöklése vezetett be. Utána Zádory András elnök mondotta el üdvözlőbeszédét. Gyarmaty Sándor bankigazgató a kötelességről beszélt, Székely Sándor ref. lelkész elszavalta a Szózatot. Csorja Zoltán főjegyző beszédében rámutatott a világháború hibáira. Zádory András indítványára a gyülestről a következő szövegű táviratot küldték Bárdossy miniszterelnöknek: »A felszabadult Bácskossuthfalva ifjusága megértette a magyar néphez intézett üzenetét és készen áll a cselekvésre.« Ezután Szilágyi karnagy vezényletével az énekkar elénekelt a Himnuszt.

Ha belel el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék lehetőleg azonnal a természetes »Ferenc József« keserűvizhez, mert ez már csekély alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés utjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

Dürer és Rembrandt világhírű alkotásai egy német képzőművészeti árverésen. Egy nagy lipcsei műkereskedő cég február 18-án és 19-én világhírű képzőművészek részben rendkívüli értékű rajzainak és grafikai alkotásainak egész sorát bocsátja kalapács alá. A katalógus 402 műremeket sorol fel, köztük Dürer három értékes alkotását (Krisztus a poklok tornácán, Mária születése és a Szentcsalád) és Rembrandt 58, részben bibliai tárgyú, részben a mindennapi életből vett jeleneteket ábrázoló rajzait és tanulmányait. Az ujjbkkori mesterek közül Delacroix, Goya, Anders Zorn és Rodin szerepelnek. A második napon 600 német rajz kerül árverésre a 19. századból, elsősorban a romantikusoktól, így Caspar David Friedrich-től. A műkereskedő cég valamennyi remekművet magánosoktól szerezte meg. A nem mindennapi árverés anyagának szokatlan értékessége folytán joggal számíthatjék élénk nemzetközi érdeklődésre is.

Végig az ukrániai tanktemetőkön

Irta: Darvas János

Kiev, február.

Most van nyolcadik hónapja annak, hogy megindult a szovjetellenes keresztes hadjárat a galíciai és ukrániai országutakon végigzugott a villámháború förgétege. Azóta a német szervező kéz csodákat művelt ezen a területen, helyreállította a hidakat, megjavította az utakat, de az ut mellett még most, nyolc hónap elmúltával is rengeteg roncs-jelzi, milyen gigászi erők ütköztek itt össze. Még, persze, csak magát az utat és közvetlen szomszédságát látjuk, sejtelmünk sincs arról, mi lehet távolabb. De következtetjük a szovjetország mozgóerőit, harcocsik, páncélosok, ágyuk, autók hulláinak kétoldalt fekvő tömegéből, hogy hasonló orosz hadigépek szép számmal pusztulhattak a fűttől távolabbi mellékutakon is, sőt a hernyótalpas acélszörnyetegek — hisz éppen az a hivatásuk, hogy minden terepadályon átgázoljanak — a lankáson, dombokon, a mérhetetlen mezőkön is.

A BOTOND PONYVAFÖDELE ALÓL

A magyar határtól mintegy 800 kilométerre tettünk meg Kievig. Ennek az utnak legnagyobb része a szó legszorosabb értelmében harctér volt. Ma is látni, hogy az volt. Sajnos, sokat jöttünk hajnali szürkületben, késő esti sötétségben, nem láthattuk az egészet. A sötétségben is láthatná az ember az utat az autó lámpáinak fényénél, ha előre néz. Mi azonban terepjáró Botond-kocsink ponyvafödele alól csak hátrafelé tekinthettünk, a sötétségbe. Pedig már az első szovjetorosz tankroncs láttán elhatároztam, hogy megszámlálom külön a harcocsikat, külön a páncélos autókat külön a traktorokat, külön a teher-, külön a személyautókat, külön az ágyukat és a légvédelmi gyorstűzelőket. De már az első óra után csődöt mondtam kísérletem. Néha egyszerre 10—20 különféle jármű volt sűrűn egymás mellett egy csomóban, pillanat alatt futottunk el mellettük, igazán nagy erőfeszítés kellett, hogy osztályozva jegyzhessem fel számukat. Kénytelen voltam lemondani az osztályozásról, megelégedtem a motoros járművek összesített számával. De hogy ez a szám megközelítőleg hogyan oszlik meg, azt az első 127 darabból következtethetjük megoszlásuk alapján a következő volt: harcocsik és páncélosok 25 százalék, traktor 3, ágyú 2, teherkocsi 20 és személyautó 50 százalék.

A számlálás maga a sötétség beálltával lehetetlen volt. Ezért mindössze két nappali utszakasz bedöglött géphullait sikerült megbízhatóan összeszámlálnom és feljegyezni. Az egyik a Tarnopoltól Proszkurovig, a másik a Vinnycától Kievig terjedő út. Az előbbi 113 kilométer hosszú, itt összesen 579 géproncs hevert. Szóval minden 195-ik méterre esik egy roncs. A másik utszakasz 268 kilométer s itt az ut két oldalán összesen 312 különféle géptest fekszik.

AUTÓTEMETŐK

Ennek alapján következtethetjük, hogy a 800 kilométeres egész úton legalább 1500—1600 elpusztult harcocsival és gépkocsival találkozunk és ezek majdnem kivétel nélkül szovjet járművek! Mert amennyiben német kocsik megromlódottak, azokat — mivel a járművek szériákban készülnek — a megfelelő alkatrészek kicserélésével kijavították, vagy pedig jó alkatrészek felhasználása céljából elvitték. Bizonyára elszállították a kis motorhíba vagy más üzemzavar miatt elhagyott új szovjet autókat is, úgy hogy az ut szélén heverő roncsok száma közvetlenül a harcok után, lényegesen nagyobb volt. Ismétlem, hogy itt csak az ut mellett heverő roncsokról van szó, nem például a híres tarnopoli autótemetőről, ahol százával hevernek a harcban elpusztult gépkocsik romjai. Mindez egyúttal csodálatosan igazolja a nyári német jelentések megbízhatóságát.

S milyen beszédek ezek a roncsok! Meny-nvit eláru a sebesülésük, a mostani fekvésük. Fialat vezetőnk szakszerűen magyarázza, melyik esett el harcban, melyiknek volt csak pusztá üzemzavara, ami miatt ott kellett hagyni az útszélen. Az orosz tankok tekintélyes része egészen jelentéktelen bajok miatt került fogságba. Különösen a páncélos szörnyetegek. Nehezek és nehézkesebbek voltak, mint a medve. Sokszor

minden ok és magyarázat nélkül bedugultak, megbénultak. Fölmondták a szolgálatot. Nem is sebesüléstől, hanem konstrukciós hiba miatt multak ki. S voltak kocsik, amelyek a nagy szovjet visszavonulásban egyszerűen az üzemanyag elfogyta miatt maradtak hátra, így váltak zsákmánnyá.

A MAMMUT-VONTATÓK ÉS A TODT-HADSEREG

A roncsok mostani fekvése elárulja, hogy maguktól kerültek-e az árokba, vagy az ország-ut szabaddátétele céljából vontatással kerültek-e oda. Mert a harcok után az első dolog: szabaddá tenni az utat az autók hulláktól. Mammutnagyságu és erejű nehéz marmut-vontatók jönnek s a legnehezebb szovjetorosz tankokat is letaszítják az útról vagy kihúzzák az ut mellé. A letaszított autók legnagyobb része kerekeivel fölfelé fekszik az árokban.

Vannak viszont tankok és kocsik, amelyeknek mostani helye és fekvése elárulja, hogy harc közben pusztultak el. Ugy és ott állanak most is, mint amikor a halálos sebet kapták. Látni rajtuk a halál előtti utolsó mozdulatot. Egyik helyen egy hegymagaslapon az ut mellett két szovjet óriástank fekszik a 8—10 méter mély utmelletti szakadékban. Tankcsapdába kerültek. Az egyik oldalra dőlt, a másik fejest zuhant.

Grodek és Lemberg közt nagyon szép erdősegen vezet át az ut. Itt egész sor autók hullá fekszik az úttól jobbra és balra. Őt vagy hat autó és kis tank befutott az erdő fái közé is. Ugy látszik, légitámadás elől menekültek az autók számára reménytelen és járhatatlan terepre. S valóban alig futunk tovább néhány száz méterre: egész sor kisméretű légi bomba becsapódásának helyét látni az ut mellett. A német repülő jó munkát végezhettek. Az autók tömegei hiába futottak be az erdőbe, a légitombákön kívül valószínűleg gépfegyvergolyók is zudultak rájuk.

GYERMEK A VASSZÖRNYEK TETEJÉN

Tarnopol mögött heves földi és légitámadás képe merevedett meg a gépek rombaiban. Itt a mezőnt ávó repülőter lehetett, mert hat repülőgépek a roncsai hevernek aránylag közel egymáshoz. Ezeket a levegőből pusztíthatták el. Egy lankás domb teteje felé 44 gépkocsit számolok meg. Néhány szovjet táboriágyú is mered nyugat felé, elhagyatva. Az ut két oldalán majdnem teljes körben nehéz szovjet harcocsik. Szabályszerű tank rajvonat. A középsőket hamarabb találhatta el a halálos golyó, amely átütötte páncéljukat, mint a két szárnyon levőket. Ezek előbbre jutottak. Talán átkarolást akartak megkísérlni az ut két oldalán. Nem sikerült: a stukák vagy a páncéltörők végleg megállították őket. Az egyikben most is ott ül még aahalott szovjet vezető.

A harci kör közepén, az ut szélén egy 52 tonnás zöld vasszörnyeteg hallgat. Ennek a jobb oldali hernyótalpat lötte el valami bomba. Ágyú jával is baj lehetett, mert néhány tucat ágyugolyó hever mellette a fekete földön. Már nem tudta ellövöldözni őket. Felmászunk a vasszörnyetegre, ujságírók, ahányan vagyunk. Valami kisfiús élvezet számunkra a szörnyeteg fején, homlokán büntetlenül mászkálni. Óriási méreteihez igazán kicsinyek vagyunk, mint a gyermekek. S mikor a magasból leugrunk, majdnem a gránátokra ugunk. Mint a gyerekek.

Egy távolabbi faluban a kopaszodó ut fordulójában egyszerre három középsúlyú nagy vasdög áll fenyegetően. Kettő egymás mellett alig két méter távolságra egymástól egy kis házhoz az udvarán, a harmadik szemközt, az ut tulsó oldalán. Három ukrán gyerek ül a tankok tetején. Ez aztán játékszer! Igazi haditank! Az ő udvarukban van, tehát az övék. A világon egyetlen más fiúnak sincsen ilyen játéka. Csak nekik. S éppen annyi van belőle, ahányan vannak: három. Mindegyiknek jut egy. Micsoda boldogság!

Csatát játszottak. Nagyokat kiáltottak: bumm, bumm. Azt hiszem, ez a három gyerek volt a legboldogabb három lény egész Ukrajnában.

Közgazdaság

Háziipari tanfolyamot rendezett a temerini Gazdakör

A temerini Gazdakör háromhetes háziipari tanfolyamot rendezett telepi iskolájában. A tanfolyamon ötven hallgató vett részt. A vizsgát csütörtökön tartották meg és azon kiállították tanfolyam alatt készített tárgyakat.

A kukoricaháncsból készült szatyrok, kis kenyérgosarak és futószőnyegek százait készítették el a szorgos kezek, amelyeket most új kenyérkereseti forráshoz juttatta ez a tanfolyam.

A kender- és lenkóró termelői ára

A közellátásügyi miniszter megállapította az idei termésű kenderkóró, lenkóró, valamint a maglenszalma legmagasabb termelői árát. Eszerint a lombmentes kenderkóró legmagasabb termelői ára Ia osztályú árunál 17, a IIa árunál 12 pengő mázsánként. A magkenderkóró legmagasabb termelői ára az I. osztályú lombmentes kenderkóró árának 75 százaléka. A gubós, vagy gubózott I. osztályú lenkóró legmagasabb termelői eladási ára 27.50, az I. b. osztályúé 24.50, a II. osztályúé 20.50, a III. osztályúé 15 pengő mázsánként. A kaszált és csépelet szokványos módon préselt I. osztályú egészséges, legalább 35 cm hosszú és legfeljebb 5 százalék gaz tartalmú maglenszalma legmagasabb termelői ára 12, a II. osztályú legfeljebb 20 százalék gaztartalmú lenmaglenszalmáé 10 pengő mázsánként. Ha a maglenszalma 20 százaléknál több gazt tartalmaz úgy áraban az eladó és az átvevő külön állapodnak meg.

Méhész-tanfolyam Bajszán. A Duna Tisza Mezőgazdasági Kamara méhész-tanfolyamot rendezett Bajszán. A tanfolyamon harmincan vettek részt.

Kiterjesztik a zsiradék gyűjtését. Bizonyos külföldi származású nyersanyagok behozatalának megszűnése szükségessé tette a belföldön beszerezhető pótlóanyagok, illetve helyettesítő anyagok megalkotását. A múlt esztendőben megalakult egy vállalat, amely egykéz jelleggel gyűjti a marha, a szamár, ló és juh faggyuját. Ez a vállalat működését most szélesebb keretbe kívánja kiszélesíteni, mert meg akarja szervezni a borjufaggyú, a sertésbélzsír, csontzsír és egyéb közfogyasztásra alkalmas állati zsírok gyűjtését. A gyűjtés minél szélesebb körben történő megszervezésére nagy szükség van. A gyűjtött zsírnak mintegy 70 százalékát a hazai szappangyárak veszik át.

10.5 millió résztvevője volt a német népművelési szervezet előadásainak. A »Kraft durch Freude« keretében működő német népművelési szervezet múlt évi jelentéséből kiderül, hogy a nagyjelentőségű intézmény iránti érdeklődés állandóan növekedőben van. A német népművelés különböző kulturális intézményeinek a legutolsó békeévkben kimutatott 8.1 millióval szemben 1941-ben tíz és fél millió résztvevője volt. A »Kraft durch Freude«-szervezet ezzel kapcsolatban közli továbbá, hogy a múlt évben nem kevesebb, mint 450 képző művészeti vándorkiállítás rendezett. A kiállításoknak, melyek részben a katonaság szellemi gondozása keretében, részben pedig az ipari üzemek egész sorában (5000 üzem!) kerültek bemutatásra, a nevelési célzaton kívül az volt a feladata, hogy a munkásságnak alkalmas adjanak értékes műnyomatok jutányos áron való beszerzésére.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,

Hiszek egy Isteni örök igazságban,

Hiszek Magyarország feltámadásában.

Kugli-hirek

Serlegmérékzések Zomborban

A zombori tekéző Alsövetség Intéző bizottsága, elrendelte, hogy február 19, 20 és 21-én este fél nyolc órai kezdettel a Legényegylet pályáján bonyolítsák le az »Erlich« féle vándordij mérkőzéseit, melynek tiszta jövedelmét a szegény-konyha javára adományozzák. Az egyesületek benevezése után a mérkőzéseket a következőképpen játsszák le.

Február 19-én (csütörtökön este) 7.30 óra: Glória I. — 8 óra: Glória II. — 8.30 óra: Bunyevác Népkör — 9 óra: Törekvés I. — 9.30 óra: Törekvés II.

Február 20-án (péntek este) 7.30 óra: Oreg ifjak I. — 8 óra: Szelencse I. 8.30 óra: Szelencse II. — 9 óra: Legényegylet I. — 9.30 óra: Legényegylet II. — 10 óra: Legényegylet III.

Február 21-én (szombat este) 7.30 óra: Oreg ifjak II. — 8 óra: Felsőváros — 8.30 óra: MTE II. — 9 óra: MTE I. — 9.30 óra: Bánát I. — 10 óra: Bánát II.

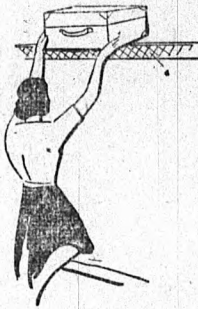
Kisorsolták a zombori tekéző alsövetség bajnoki fordulóját

Az Alsövetség intézőbizottsága következőképpen sorsolta ki a bajnoki mérkőzések első fordulóját:

Február 22-én: B. Népkör—Törekvés, bíró Nagyvinzki, Glória—Felsőváros, bíró Kuničs, Szelencse—Legényegylet, bíró Rohm délután 3 órai kezdettel, Oregifj.—MTE, bíró Kühn délután 5 órai kezdettel.

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Dann steig ich aus.
Aber die Reise bis hierher müssen Sie doch bezahlen.
Ich werde zurückreisen auf den Bahnhof, vielleicht habe ich meine Karte dort vergessen.
Nicht nötig, Sie können telefonieren.
Wann kommt der folgende Zug?
Um 1 Uhr 50.
Ach, ich bleibe hier, geben Sie mir eine Karte.

Akkor leszálok.
De az utazást idáig mégis meg kell fizetnie.
Vissza fogok utazni az állomásra. Talán ott felejtettem a jegyet.
Nem szükséges, telefonálhat.
Mikor jön a következő vonat?
1 óra 50-kor.
Ah, itt maradok, adjon egy jegyet.

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

Március hó 1-én: Törekvés—Glória, bíró Budimác Bánát—Szelencse, bíró Prekl MTE—B. Népkör, bíró Strangarits, Felsőváros—Oreg ifj. bíró Koril, délután 3 órai kezdettel.

Március hó 8-án: Legényegylet—Oreg ifjak bíró Anisits, MTE—Törekvés, bíró Koril, Glória—Bánát, bíró Zsuffa, Szelencse—Felsőváros, bíró Mrákovits. A mérkőzések kezdete délután 3 óra.

Március hó 15-én: B. Népkör—Legényegylet, bíró Strangarits, Glória—MTE, bíró Komlósi, Bánát—Felsőváros, bíró Nagyvinzki, 3 órai kezdettel, Oreg ifj.—Szelencse, bíró Lukács, 5 órai kezdettel.

Március hó 22-én: Legényegylet—Glória bíró Prekl, Felsőváros—Törekvés, bíró Kuničs, Oreg ifj.—B. Népkör, bíró Gép, Bánát—MTE, bíró Budimác. A mérkőzések kezdete délután 3 óra.

Március hó 25-én: Bánát— B. Népkör,

bíró Anisits, Legényegylet—Törekvés, bíró Nagyvinzki Glória—Szelencse bíró Rohm MTE—Felsőváros, bíró Kühn.

A mérkőzések kezdete délután 3 óra.

Március hó 29-én: Törekvés—Oreg ifj. bíró Zsuffa, Szelencse—MTE, bíró Strangarits, Legényegylet—Bánát, bíró Tadisevits, B. Népkör—Glória, bíró Anisits.

A mérkőzések kezdete délután 3 óra.

Április hó 12-én: Törekvés—Bánát, bíró Czár, Szelencse—B. Népkör, bíró Darvas Oreg ifj.—Glória, bíró Lukács, Felsőváros—Legényegylet, bíró Budimác.

A mérkőzések kezdete délután 3 óra.

Április hó 17-én: MTE—Legényegylet bíró Tadisevits, Törekvés—Szelencse, bíró Rohm, Felsőváros—B. Népkör, bíró Koril, Bánát—Oreg ifj., bíró Anisits.

A mérkőzések kezdete délután 3 óra.

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

A következő pillanatban hangos csörömpöléssel esett a mennyezetre Patterson — zseblámpája.

Vaksötét lett.

Valahonnan a sötétből diadalmasan hallatszott Pappdiamantopolosz szava:

— Kár volt ezért a megmondhatatlanságért. Most majd én is másként fogok beszélni. Ahogy érdemlik.

Nyomban utána olyan zaj hallatszott, mint mikor egy nehéz tölgyfaajtót becsapnak. Szokatlanul furcsának tűnt ez az ajtócsapódás ebben a környezetben, ahol minden csupa kő és fából készült tárgynak semmi nyoma. Távolodó lépések hallatszottak, aztán csönd lett. Fekete, nyomasztó siri némaság...

XXVII.

Most mit csinálunk? — kérdezte Arlington felocsúdvá a meglepetésből.

— Természetesen sürgősen megkeressük a kijáratot, — felelte a detektív és máris megindult tapogatózva a falak mentén.

Csakhamar meg is találta a keresett rést, amelyen a jeles Karasevdasz bekalauzolta őket. A következő pillanatban nagyot villant valami Patterson kezében és legott nappali fény árasztotta el a gábonak és balzsamok egykori tárházát.

— Mi az ördög, önnek két zseblámpája van? — kérdezte a lord átbujva a résen.

Az embernek kézen kell lennie minden eshetőségre. Emberi számítás szerint a legjobb márkájú zseblámpaem is kiég egyszer és ha már tartalékelemet hordok magamnál, ugyanazon a helyen elfér a tartaléklámpa is.

— Praktikus gondolat. De miért nem gyújtotta föl rögtön, mielőtt még elmenekültek?

— Nem értünk volna vele semmit. Fegyvertelenül úgy sem üldözhetjük volna őket és bármennyire viszkét is a tenyerem, hogy rákapcsoljam acélkarpereceimet ennek a kitűnő hazafinak a kézcsuklójára, nekünk elsősorban mégis csak az a fontos, hogy a szobrot biztonságba helyezzük.

— Ez igaz, de hogy gondolja elmozdítani a helyéről, ha egész bombaraktárt hoz működésbe az első mozdulat? — aggodalmaskodott a lord.

— Hm, mindenesetre fogas kérdés, — törpöngött a detektív, — de majd csak megoldjuk valahogy. Egyszerre az legyen a legfőbb gon-

dunk, hogy miképpen jutunk ki ebből a labirintusból?

— Ez aztán csakugyan az! Még pedig a labirintusok őse. A mitológiai hős: Tezeusz is csak úgy tudott innen kijutni, hogy Mínozs király leánya, Ariadné egy gombolyag pamutot adott át neki és a fonál mentén haladt...

— Nos, akkor semmi baj. Szerencsére nekünk is van egy ilyen Ariadné fonalunk.

— Hogy érti ezt?

— Ugy, hogy ajánlatosnak tartom, hogy megszámlolja a lépéseit.

— Mit érünk vele?

— Reméljük, hogy a szabadulást. Amikor jöttünk, én ugyanis számloltam magamban: a leereszkedés helyétől idáig kétezerháromszázhatvennégy lépést tettünk.

— Az ötlet nem rossz, de föltételezem, ismerve ennek a katakomba-rendszernek a bonyolult voltát, hogy ha eltévednénk, akkor is bolyonghatnánk legalább ugyanennyi lépést.

— Ezen is segítünk. Minden száz lépésnél felírom a falra a megtett lépések számát. Ha tehát visszakérülünk ugyanarra az utra, ahol egy szer már jártunk, a följegyzés majd figyelmeztet.

— Így már igen, — felelte éledő reménységgel Arlington.

A villanylámpa fénye mellett megindultak. Csöndben haladtak egymás mellett: mindegyikük számlolta magában a lépéseket. Az első száz lépésnél megálltak és a detektív vastag grafit-följegyzte a falra:

100.

A fontos csak az, hogy mindig előrefelé tartunk. Se jobbra, se balra ne forduljunk. — adta ki a jelszót Patterson, folytatva megkezdett utjukat.

Már túlhaladtak a híres fogadótermen is, ahol Mínozs kőtrónusa állott, amikor vagy ezer lépés után a folyosó kiszélesedett és kettős ágba torpolt.

— No most merre, ha se jobbra, se balra? — kérdezte Arlington.

— Ha hinni lehet Karasevdasznak, úgy mi most a belső gyűrűben járunk, már pedig akkor a kifelé vezető irány jobb kézre esik. Próbáljunk tehát szerencsét.

Elindultak a jobboldali folyosón. A falon Arlington megtalálta azokat a labriszokkal díszített alabástromlemezeket, amelyeket idejövétkor látott, bizonyosságnak annak, hogy jó helyen

járnak. A detektív kiadott utasítást, hogy „mindig csak előre”, itt nem igen lehetett betartani, mert hol jobbra fordult az ut, hol meg balra kanyarodott. Amde szorgalmasan jegyezték a megtett számlépéseket és így minden reményük meg volt rá, hogy nem fognak eltévedni. És mégis, mikor már az ezernyolcszázadik lépést jegyezte föl Patterson, kínos meglepetés érte őket.

— Nézze csak, ismét egy elágazás! — kiáltott fel a lord.

Pattersonn agyot nézett.

— Az ám, csak ne az legyen, ahol előbb jártunk!

De bizony az volt. A falon ott viritott a frissen fölirt számjegy:

1060.

— Mi az, ön a tizeseket is fölírta? — fordult Arlington a detektív felé.

— Csak a fontosabb helyeken. A fordulónál, valamint ott, ahol oldaliáratokat mellőztünk. Most az egyedüli okos dolog, amit tehetünk, — folytatta kis gondolkodás után, — ha megkíséreljük kijutni a baloldali folyosón.

Nekiindultak. Zeg-zugos, kanyargós uton haladtak; a folyosó sok helyen összehűült, más helyütt lépcsőkön kellett le és fel menniük, a vége azonban a bolyongásnak mégis cka az lett, hogy visszajutottak a torkolathoz. A változatosság kedvéért azonban most már csak a kétezeröttszázötvenedik lépés után.

— Terített, egyre több okom van, hogy csodalattal adózzam Ariadné kisasszony egykori bölcs előrelátásának! — mormogta a detektív bosszusan, miközben fáradtan leült egy kőlapra.

Folytatása következik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jellegű hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. — Kérdezőkérdezőkhez válasz-bélyeg melléklendő.

Eladó jókarban lévő régi butor, edény és egyéb háztartási felszerelések. Deák Ferenc körút 30/a I. emelet. a-1278-f

Fiatál borbélysegéd munkát kaphat Piri Félixnél, Apatin. Sas utca 1518. a-1282-f

Ház forgalmas he- lven. jóforgalmu

vendéglővel

lakással azonnal el- adó. Bővebbet a tulaj- donosnál: Sesevics Pé- ternél. Kalap utca 2 a-1248

Tigris vendéglőben minden este ifi. Sivos Lajos és Szokolai Gé- za zenekara hangver- senvez. a-1283